HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

15 februarie 2007 *

În cauza C-34/04,

având ca obiect o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulată în temeiul articolului 226 CE, introdusă la 29 ianuarie 2004,

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de domnii T. van Rijn și C. Diderich, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă,

împotriva

Regatului Țărilor de Jos, reprezentat de doamna H. G. Sevenster, în calitate de agent,

pârât,

* Limba de procedură: olandeza.

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul A. Rosas, președinte de cameră, domnii A.Tizzano, A. Borg Barthet, J. Malenovský (raportor) și A. Ó Caoimh, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 13 iulie 2006,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin cererea introductivă, Comisia Comunităților Europene solicită Curții să constate că, prin faptul că nu a retras licențele de pescuit ale navelor Wiron III și Wiron IV după transferul definitiv al acestora în Argentina, Regatul Țărilor de Jos nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 5 din Regulamentul (CE) nr. 3690/93 al Consiliului din 20 decembrie 1993 de instituire a unui sistem comunitar de stabilire a normelor referitoare la informațiile minime pe care trebuie să le conțină licențele de pescuit (JO L 341, p. 93).

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

2 Acordul între Comunitatea Economică Europeană și Republica Argentina privind relațiile în sectorul pescuitului marin a fost aprobat în numele Comunității prin Regulamentul (CEE) nr. 3447/93 al Consiliului din 28 septembrie 1993 (JO L 318, p. 1, Ediție specială, 04/vol. 2, p. 132, denumit în continuare „acordul privind pescuitul"). Al nouălea considerent al acordului privind pescuitul menționează că părțile la acord sunt „[convinse] că acest nou tip de cooperare în sectorul pescuitului va permite accesul periodic la noi posibilități de pescuit, va contribui la realizarea obiectivelor de reînnoire și reconversie a flotei Argentinei și de restructurare a flotei comunitare și va promova exploatarea rațională a resurselor pe termen lung".

3 Articolul 5 alineatele (1) și (3) din acordul privind pescuitul prevede:

„(1) Părțile creează condițiile adecvate pentru înființarea în Argentina de întreprinderi care folosesc capital provenind din unul sau mai multe state membre ale Comunității și pentru înființarea de întreprinderi mixte și de asociații în participațiune în sectorul pescuitului între armatori din Argentina și din Comunitate, în scopul de a exploata în comun și, după caz, de a prelucra în comun resursele halieutice argentiniene, în condițiile prevăzute de Protocolul I și anexele I și II.

[...]

(3) În cadrul politicii sale de restructurare a flotei proprii, Comunitatea facilitează includerea navelor comunitare în întreprinderile înființate sau care urmează a fi înființate în Argentina. În acest scop, în cadrul politicii de modernizare tehnologică a industriei sale de pescuit, Argentina facilitează transferul actualelor licențe de pescuit și eliberează licențe noi, în temeiul prezentului acord."

4 Articolul 5 din Regulamentul (CEE) nr. 3760/92 al Consiliului din 20 decembrie 1992 de instituire a unui sistem comunitar al pescuitului și acvaculturii (JO L 389, p. 1) prevedea:

„(1) Consiliul, hotărând conform procedurii prevăzute la articolul 43 din tratat, instituie, înainte de 31 decembrie 1993, un sistem comunitar care să fie aplicat începând cel târziu de la 1 ianuarie 1995 și care să stabilească normele referitoare la informațiile minime pe care trebuie să le cuprindă licențele de pescuit care sunt acordate și administrate de statele membre.

Începând de la data intrării în vigoare a sistemului comunitar, statele membre au obligația de a aplica sisteme naționale de licențe de pescuit. Cu excepția cazului în care există dispoziții contrare, fiecare navă de pescuit comunitară are obligația de a avea o licență de pescuit aferentă navei.

Dispozițiile de mai sus se aplică fără a aduce atingere vreunui sistem special existent la nivel comunitar sau celor necesare în cadrul acordurilor internaționale actuale și viitoare.

(2) Sistemele de licențe sunt aplicabile în privința tuturor navelor de pescuit comunitare care operează în zona de pescuit comunitară, în apele unor țări terțe sau

în marea liberă. Cerințele comunitare referitoare la informațiile minime sunt de asemenea aplicabile în privința navelor țărilor terțe care pescuiesc în zona de pescuit comunitară în cazurile prevăzute de acordurile internaționale." [traducere neoficială]

5 Articolul 11 din Regulamentul nr. 3760/92 prevedea:

„Ținând seama de titlul I, Consiliul stabilește, conform procedurii prevăzute la articolul 43 din tratat, pe o bază multianuală și pentru prima dată cel târziu la 1 ianuarie 1994, obiectivele și modalitățile vizând restructurarea sectorului pescuitului comunitar în vederea realizării unui echilibru durabil între resurse și exploatarea acestora. Restructurarea ține seama, pentru fiecare caz în parte, de eventualele consecințe economice și sociale și de specificul diferitelor regiuni de pescuit." [traducere neoficială]

6 Potrivit celui de al treilea considerent al Regulamentului nr. 3690/93, „sistemul comunitar trebuie să stabilească normele referitoare la informațiile minime pe care trebuie să le conțină licențele de pescuit pentru fiecare navă de pescuit aflată sub pavilionul unui stat membru". [traducere neoficială]

7 Articolul 1 din respectivul regulament prevede:

„(1) Se instituie un sistem comunitar care stabilește normele referitoare la informațiile minime pe care trebuie să le conțină licențele de pescuit avute în vedere la articolul 5 din Regulamentul (CEE) nr. 3760/92.

(2) Fiecare navă de pescuit comunitară este obligată să dețină o licență de pescuit aferentă navei.

(3) Licența de pescuit trebuie păstrată la bordul navei.

(4) Este interzis navelor de pescuit să captureze și să dețină la bord, să transbordeze sau să debarce pește în cazul în care nu le-a fost eliberată licența de pescuit sau atunci când licența de pescuit a fost retrasă sau suspendată." [traducere neoficială]

8 Articolul 3 din Regulamentul nr. 3690/93 prevede:

„Statul membru de pavilion eliberează și gestionează licențele de pescuit pentru vasele de pescuit aflate sub pavilionul său, cu respectarea dispozițiilor prevăzute la articolul 11 din Regulamentul (CEE) nr. 3760/92." [traducere neoficială]

9 Articolul 5 din Regulamentul nr. 3690/93 are următorul cuprins:

„Statul membru de pavilion retrage temporar sau definitiv licențele de pescuit ale navelor care fac obiectul unei măsuri de imobilizare temporară și retrage licențele de pescuit ale navelor care fac obiectul unei măsuri de încetare definitivă." [traducere neoficială]

10 În conformitate cu articolul 8 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 3699/93 al Consiliului din 21 decembrie 1993 de definire a criteriilor și condițiilor intervențiilor comunitare cu scop structural în sectorul pescuitului și acvaculturii, precum și prelucrării și comercializării produselor acestora (JO L 346, p. 1):

„(1) Statele membre iau măsuri de ajustare a efortului de pescuit pentru atingerea cel puțin a obiectivelor programelor de orientare plurianuale prevăzute la articolul 5.

În cazul în care este necesar, statele membre iau măsuri de încetare definitivă sau de limitare a activităților de pescuit ale navelor.

(2) Măsurile de încetare definitivă a activităților de pescuit ale navelor pot cuprinde:

— dezmembrarea pentru fier vechi;

— transferul definitiv către un stat terț, în măsura în care acest transfer nu este susceptibil de a aduce atingere dreptului internațional și nici conservării și gestionării resurselor halieutice;

— afectarea definitivă a respectivei nave, în apele comunitare, altor scopuri decât pescuitul.

[...]

Statele membre se asigură că navele care fac obiectul acestor măsuri sunt radiate din registrele de înmatriculare a navelor de pescuit și din registrul flotei de pescuit comunitare. De asemenea, acestea se asigură că navele radiate sunt excluse definitiv de la activitățile de pescuit în apele comunitare." [traducere neoficială]

11 Articolul 9 alineatul (1) din Regulamentul nr. 3699/93 prevedea:

„Statele membre pot lua măsuri pentru reorientarea activităților de pescuit, sprijinind înființarea de asocieri temporare de întreprinderi și/sau de societăți mixte." [traducere neoficială]

12 Regulamentul nr. 3699/93 a fost abrogat prin articolul 20 primul paragraf din Regulamentul (CE) nr. 2468/98 al Consiliului din 3 noiembrie 1998 de definire a criteriilor și condițiilor intervențiilor comunitare cu scop structural în sectorul pescuitului și acvaculturii, precum și prelucrării și comercializării produselor acestora (JO L 312, p. 19), dispozițiile articolului 8 alineatele (1) și (2) și ale articolului 9 alineatul (1) din acesta fiind redactate în termeni identici cu cei ai dispozițiilor corespunzătoare din Regulamentul nr. 3699/93.

Reglementarea națională

13 Articolul 4 din regulamentul privind licențele de pescuit din 27 decembrie 1984 (*Nederlandse Staatscourant* 1984, nr. 253, denumit în continuare „regulamentul național privind licențele de pescuit"), în forma în vigoare la data faptelor din litigiu, prevedea:

„1. Începând cu 1 ianuarie 1995 sunt interzise, în lipsa licenței de pescuit, pescuitul cu o navă de pescuit, deținerea la bord, transbordarea sau descărcarea speciilor de pește prevăzute în anexă.

[...]

4. Licența de pescuit prevăzută la alineatul 1 trebuie păstrată la bordul navei de pescuit; aceasta devine caducă din momentul în care nu se mai pescuiește cu respectiva navă de pescuit."

Situația de fapt și procedura precontencioasă

14 În cadrul acordului privind pescuitul, navele Wiron III și Wiron IV, aflate sub pavilion olandez și înmatriculate în Țările de Jos, au fost transferate în Argentina în cursul lunii iulie a anului 1996. Acest transfer a avut loc cu ocazia înființării unei societăți mixte, care reunea armatori comunitari și argentinieni, căreia Comunitatea i-a acordat un ajutor. Navele au fost radiate din registrul matricol olandez al navelor de pescuit (denumit în continuare „registrul olandez") și au fost înscrise în registrul argentinian.

15 Comisia a constatat că licențele de pescuit aferente navelor Wiron III și Wiron IV fuseseră folosite pentru alte nave.

16 Prin scrisoarea din 17 aprilie 2001, Comisia a adus la cunoștință Regatului Țărilor de Jos că reutilizarea licențelor de pescuit este contrară obligației de a retrage aceste licențe navelor care au făcut obiectul unei măsuri de încetare definitivă, obligație care le revine autorităților naționale competente în temeiul articolului 5 din Regulamentul nr. 3690/93. Pe de altă parte, prin această scrisoare, statul membru în cauză era pus în întârziere, solicitându-i-se, conform articolului 226 primul paragraf CE, să își prezinte observațiile cu privire la neîndeplinirea obligațiilor care i se impută.

17 În răspunsul său din 15 iunie 2001 la respectiva scrisoare, Regatul Țărilor de Jos a contestat această analiză, considerând că și-a respectat obligațiile care decurg din dreptul comunitar.

18 Întrucât argumentele invocate în acest răspuns nu au fost convingătoare, Comisia a adresat, la 16 ianuarie 2003, un aviz motivat Regatului Țărilor de Jos, în care, pe de o parte, a reiterat argumentele expuse în scrisoarea de punere în întârziere și, pe de altă parte, a invitat respectivul stat membru să indice, într-un termen de două luni de la primirea avizului motivat, măsurile pe care și-a propus să le adopte pentru a pune capăt neîndeplinirii obligațiilor care i se impută.

19 În răspunsul său din 27 martie 2003 la respectivul aviz motivat, Regatul Țărilor de Jos a susținut că și-a îndeplinit în totalitate obligațiile care decurg din dreptul comunitar și că, la momentul transferului navelor Wiron III și Wiron IV în Argentina, nu avea obligația să retragă licențele de pescuit aferente acestora.

20 În aceste condiții, Comisia a decis să introducă prezenta acțiune.

Cu privire la acțiune

Argumentele părților

21 Acțiunea Comisiei se întemeiază pe articolul 5 din Regulamentul nr. 3690/93, potrivit căruia statul membru de pavilion retrage licențele de pescuit ale navelor care fac obiectul unei măsuri de încetare definitivă.

22 Comisia susține că obligația de retragere a licențelor de pescuit trebuie interpretată în sensul că nu este posibilă reutilizarea capacității de pescuit devenite disponibile ca urmare a unei asemenea retrageri pentru eliberarea de noi licențe altor nave, deoarece o astfel de reutilizare ar fi contrară articolului 8 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul nr. 3699/93, conform căruia statele membre sunt obligate să adopte măsuri de ajustare a efortului de pescuit pentru atingerea cel puțin a obiectivelor programelor de orientare plurianuale. În cazul în care Comunitatea ar autoriza o astfel de reutilizare a licențelor aferente navelor transferate definitiv către un stat terț, nu ar fi îndeplinit obiectivul reducerii flotei de pescuit.

23 Situația nu ar fi diferită nici dacă transferul definitiv ar avea loc în cadrul înființării unei societăți mixte. Acest transfer, prevăzut expres în anexa III punctul 1.2 litera (a) a treia liniuță la Regulamentul nr. 3699/93, ar constitui de fapt una dintre modalitățile de transfer al navelor către un stat terț.

24 De altfel, în opinia Comisiei, transferul definitiv în Argentina al celor două nave în cauză, în cadrul înființării unei societăți mixte, reprezintă o măsură căreia i se aplică normele politicii structurale comunitare. Distincția pe care o face Regatul Țărilor de Jos între transferul definitiv către un stat terț în sensul Regulamentului nr. 3699/93 și transferul care are loc în cadrul acordului privind pescuitul ar fi, așadar, lipsită de fundament. Într-adevăr, această abordare ar fi contrară Regulamentului nr. 3699/93, acordului privind pescuitul menționat anterior și deciziei Comisiei din 16 decembrie 1996 prin care s-a acordat ajutor financiar din partea Comunității respectivilor armatori (denumită în continuare „decizia din 16 decembrie 1996"), precum și naturii transferului în cauză. Analiza Comisiei ar fi, de altfel, confirmată de jurisprudența Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene (hotărârea din 3 aprilie 2003, Vieira și alții/Comisia, T-44/01, T-119/01 și T-126/01, Rec., p. II-1209).

25 Punerea în aplicare a programelor de orientare plurianuale pentru flotele de pescuit ar putea fi realizată în mai multe modalități. Articolele 8 și 9 din Regulamentul nr. 3699/93 ar tinde, ambele, către o punere în aplicare efectuată prin transferul

definitiv al navelor de pescuit către un stat terț (articolul 8) sau prin înființarea de societăți mixte (articolul 9) și, prin urmare, conform definiției cuprinse în articolul 5 din același regulament, către atingerea unui ansamblu de obiective care să permită orientarea eforturilor de pescuit. Cu toate acestea, în temeiul anexei III punctul 1.2 litera (a) a treia liniuță la Regulamentul nr. 3699/93, acordarea de sprijin financiar societăților mixte prevăzute la articolul 9 din regulamentul menționat ar fi supusă condiției ca acțiunea să fie însoțită de un transfer definitiv al navei către statul terț respectiv. Aceasta înseamnă că măsura prevăzută la articolul 9 nu ar putea fi disociată de o măsură concomitentă, și anume de transferul definitiv al unei nave către un stat terț, în vederea reducerii activităților de pescuit.

26 Regatul Țărilor de Jos susține că articolul 5 din Regulamentul nr. 3690/93 a fost interpretat în mod extensiv de Comisie. De fapt, acest articol nu ar preciza în ce condiții este posibilă eliberarea de noi licențe de pescuit.

27 De altfel, cele două nave în cauză ar fi fost radiate din registrele comunitar și olandez după ce au fost transferate în Argentina în cadrul acordului privind pescuitul. În temeiul articolului 4 alineatul 4 din regulamentul național privind licențele de pescuit, licențele acestor nave ar fi devenit caduce de plin drept, iar nu ca urmare a retragerii lor, în conformitate cu dispozițiile articolului 5 menționat anterior.

28 În plus, Regulamentul nr. 3690/93 nu s-ar aplica transferului navelor în cauză în prezenta acțiune. Într-adevăr, acest transfer ar fi realizat în cadrul acordului privind pescuitul, și nu în scopul executării programului de orientare plurianual menționat la titlul II din Regulamentul nr. 3699/93. Ajutorul financiar acordat cu ocazia acestui transfer nu ar fi finanțat de instrumentul financiar de orientare piscicolă, ci în totalitate de Comunitate. Cele două sisteme ar fi diferite de asemenea în ceea ce privește procedura aplicată. În cadrul acordului privind pescuitul, aprobarea proiectelor de înființare de societăți mixte și menținerea acestora ar fi de

competența unui comitet mixt, în timp ce, în cadrul regulamentului menționat, această procedură ar fi de competența Comisiei și a statelor membre. În final, motivarea deciziei din 16 decembrie 1996 ar face referire numai la articolul 7 alineatul (1) din acordul privind pescuitul, precum și la Regulamentul nr. 3447/93.

29 În orice caz, chiar în condițiile în care Regulamentul nr. 3690/93 ar trebui considerat ca fiind aplicabil transferului navelor Wiron III și Wiron IV în Argentina, ne-am afla în prezența unui transfer în sensul articolului 9 din Regulamentul nr. 3699/93, care a avut loc în cadrul înființării unei societăți mixte, și nu în temeiul articolului 8 din același regulament, prevedere care se referă la un transfer definitiv. Prin urmare, nu ar exista nicio interdicție de a utiliza capacitatea de pescuit devenită disponibilă în registrul olandez în scopul acordării de licențe pentru alte nave. Într-adevăr, aceste două articole ar avea în vedere două acțiuni distincte și s-ar întemeia pe sisteme de ajutor diferite. Articolul 8 ar face referire la „ajustarea efortului de pescuit", în timp ce articolul 9 ar privi „reorientarea activităților de pescuit". Transferul unei nave, care a avut loc în cadrul acestui din urmă articol, ar putea fără îndoială să fie însoțit de o ajustare a efortului de pescuit, însă o astfel de simultaneitate nu ar fi în niciun caz obligatorie.

Aprecierea Curții

30 Cu titlu introductiv, trebuie menționat că, în speță, este cert că navele Wiron III și Wiron IV au fost înscrise în registrul matricol argentinian și că, din acel moment, au fost transferate definitiv în Argentina.

31 Motivul invocat de Comisie în concluziile cererii introductive, astfel cum au fost reproduse la punctul 1 din prezenta hotărâre, are ca scop constatarea de către Curte a faptului că, neretrăgând licențele de pescuit aferente navelor respective după transferul definitiv al acestora în Argentina, Regatul Țărilor de Jos nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 5 din Regulamentul nr. 3690/93.

32 Cu privire la aceasta, trebuie amintit faptul că, în temeiul prevederilor articolului 5 din Regulamentul nr. 3690/93, în cazul în care o navă de pescuit face obiectul unei măsuri de încetare definitivă, licența aferentă acestei nave este retrasă.

33 Astfel, înainte de examinarea pe fond a motivului invocat de Comisie, este necesară clarificarea unor aspecte prealabile, și anume, în primul rând, în ce constă exact o măsură de încetare definitivă a activității unei nave de pescuit și, în al doilea rând, dacă transferul definitiv al unei astfel de nave în Argentina, în cadrul înființării unei societăți mixte, poate fi asimilat unei măsuri de încetare definitivă în sensul articolului 5 din Regulamentul nr. 3690/93.

Cu privire la măsurile de încetare definitivă

34 În ceea ce privește noțiunea „măsură de încetare definitivă", este cert că nici articolul 5 din Regulamentul nr. 3690/93, nici regulamentul în ansamblul său nu oferă indicații cu privire la definiția unei astfel de noțiuni. În schimb, această noțiune este definită în Regulamentul nr. 3699/93, mai precis la articolul 8 alineatul (2) din acesta, care prevede că măsurile de încetare definitivă a activităților de pescuit ale navelor pot cuprinde, printre altele, dezmembrarea pentru fier vechi, transferul definitiv către un stat terț, în măsura în care acest transfer nu este susceptibil de a aduce atingere dreptului internațional și nici conservării și gestionării resurselor halieutice, precum și afectarea definitivă, în apele comunitare, altor scopuri decât pescuitul.

35 Regulamentele nr. 3690/93 și nr. 3699/93 sunt profund diferite atât în ceea ce privește domeniul de reglementare al acestora, cât și în ceea ce privește scopul urmărit. Într-adevăr, Regulamentul nr. 3690/93, astfel cum rezultă în special din al treilea considerent al acestuia, stabilește normele referitoare la informațiile minime

pe care trebuie să le conțină licențele de pescuit, în timp ce Regulamentul nr. 3699/93 definește criteriile și condițiile pentru intervențiile comunitare cu scop structural în sectorul pescuitului și al acvaculturii.

36 Cu toate acestea, chiar dacă scopul acestor două regulamente este diferit, nu există niciun element pe baza căruia să se ajungă la concluzia că definiția noțiunii „măsură de încetare definitivă" este limitată exclusiv la Regulamentul nr. 3699/93 și că această definiție nu poate fi utilizată în cadrul altor instrumente din dreptul derivat referitoare la politica în domeniul pescuitului.

37 Regulamentul nr. 3699/93, care definește noțiunea de măsură de încetare definitivă, a fost adoptat, de altfel, ulterior Regulamentului nr. 3690/93. Astfel cum rezultă din diferitele versiuni lingvistice ale Regulamentului nr. 3699/93, în special din versiunile franceză, germană, italiană și spaniolă, legiuitorul comunitar a ales așadar, în deplină cunoștință de cauză, să folosească aceeași expresie care exista deja în Regulamentul nr. 3690/93.

38 Prin urmare, nimic nu împiedică utilizarea definiției respectivei noțiuni, deși aceasta provine din Regulamentul nr. 3699/93, în cadrul punerii în aplicare a articolului 5 din Regulamentul nr. 3690/93, articol referitor la retragerea temporară sau definitivă a licențelor de pescuit.

39 Printre diferitele „măsuri de încetare definitivă" a activităților de pescuit ale navelor enumerate la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 3699/93 figurează în special „transferul definitiv către un stat terț". Or, în speță, transferul navelor de pescuit Wiron III și Wiron IV a fost efectuat către „un stat terț", și anume către Republica Argentina.

40 Cu toate acestea, Regatul Țărilor de Jos susține că transferul respectivelor nave în Argentina a avut loc în cadrul acordului privind pescuitul. Aceasta ar însemna că transferul nu poate fi asimilat unei măsuri de încetare definitivă a activităților de pescuit în sensul articolului 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 3699/93. Acest argument trebuie însă respins.

41 Modul de redactare a respectivului articol 8 alineatul (2) nu împiedică nicidecum aplicarea noțiunii „măsură de încetare definitivă" în cazul transferului definitiv al navelor în temeiul unui acord internațional încheiat între Comunitate și un stat terț. Dimpotrivă, dispoziția menționată (a doua liniuță) face referire în mod expres la respectarea dreptului internațional și, pe cale de consecință, a acordurilor internaționale.

42 În ceea ce privește acordul privind pescuitul, nici acesta nu împiedică în vreun fel calificarea unui transfer de nave de pescuit care a avut loc în temeiul prevederilor sale drept „măsură de încetare definitivă" a activităților de pescuit în sensul dreptului comunitar.

43 Rezultă că transferul definitiv al navelor de pescuit către un stat terț, care a avut loc în temeiul unui acord internațional, constituie una dintre măsurile de încetare definitivă a activităților de pescuit, astfel cum sunt prevăzute la articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul nr. 3699/93. Prin urmare, în speță, transferul definitiv al navelor Wiron III și Wiron IV în Argentina trebuie considerat ca fiind o „măsură de încetare definitivă" a activităților de pescuit în sensul definiției date de dreptul comunitar unei astfel de măsuri.

44 În această privință, faptul că un astfel de transfer a avut loc în cadrul înființării unei societăți mixte este lipsit de relevanță. Această împrejurare, prevăzută la articolul 9 din Regulamentul nr. 3699/93, nu influențează punerea în aplicare a Regulamentului nr. 3690/93.

Cu privire la retragerea licențelor de pescuit

45 Prin urmare, se ridică întrebarea dacă, în speță, licența de pescuit a navelor Wiron III și Wiron IV, care au fost ambele transferate definitiv în Argentina, a fost retrasă de autoritățile olandeze competente.

46 Regatul Țărilor de Jos susține că, după transferul acestora în cadrul acordului privind pescuitul, navele menționate au fost radiate din registrele matricole comunitar și olandez și că, în temeiul articolului 4 alineatul 4 din regulamentul național privind licențele de pescuit, respectivele licențe au devenit caduce de plin drept, ceea ce echivalează cu o retragere a acestora.

47 Comisia nu contestă că poate fi calificată drept retragere caducitatea licențelor de pescuit aferente navelor Wiron III și Wiron IV, intervenită în temeiul prevederii naționale menționate. Cu toate acestea, Comisia constată că, în speță, capacitatea de pescuit devenită disponibilă prin transferul acestor nave a fost reutilizată pentru alte nave.

48 Comisia susține de asemenea că acest mijloc de apărare reprezintă un element nou, din moment ce, în cadrul etapei precontencioase, Regatul Țărilor de Jos nu a invocat articolul 4 alineatul 4 din regulamentul național privind licențele de pescuit și nici retragerea din oficiu a licențelor aferente respectivelor nave în temeiul caducității acestora. Dimpotrivă, acest stat membru ar fi exprimat o altă opinie, susținând că nu era necesar să se procedeze la retragerea licențelor de pescuit în cazul transferului definitiv al navelor către un stat terț.

49 În ceea ce privește excepția de inadmisibilitate ridicată de Comisie împotriva acestui mijloc de apărare, este suficient să se arate că un asemenea fine de neprimire contravine principiului general al respectării dreptului la apărare. În conformitate cu

jurisprudența Curții, regularitatea procedurii precontencioase constituie o garanție esențială prevăzută prin Tratatul CE nu numai pentru protejarea drepturilor statului membru în cauză, ci și pentru a se asigura ca eventuala procedură contencioasă să aibă ca obiect un litigiu clar definit (a se vedea ordonanța din 11 iulie 1995, Comisia/Spania, C-266/94, Rec., p. I-1975, punctul 17). Astfel, după ce obiectul a fost definit, statul membru are dreptul de a invoca toate mijloacele pe care le are la dispoziție pentru a-și asigura apărarea. De altfel, nicio regulă de procedură nu obligă statul membru respectiv să prezinte, încă din etapa procedurii precontencioase, toate argumentele în apărarea sa în cadrul unei acțiuni întemeiate pe articolul 226 CE (a se vedea hotărârea din 16 septembrie 1999, Comisia/Spania, C-414/97, Rec., p. I-5585, punctul 19).

Cu privire la atribuirea noilor licențe de pescuit

50 Trebuie să se arate că, în speță, Comisia susține că reiese din articolul 5 din Regulamentul nr. 3690/93 că, în cazul unui transfer definitiv de nave către un stat terț, statul membru nu trebuie numai să retragă licențele aferente navelor astfel transferate, ci trebuie și să se abțină de la a utiliza capacitatea de pescuit devenită astfel disponibilă în registrul național de înmatriculare pentru eliberarea de noi licențe. Într-adevăr, o astfel de utilizare ar fi contrară obiectivelor articolului 8 din Regulamentul nr. 3699/93, prevedere care se înscrie în cadrul unei politici comunitare de restructurare a flotei comunitare. Acest argument trebuie însă respins.

51 Într-adevăr, este important să se constate că modul de redactare a articolului 5 din Regulamentul nr. 3690/93 nu interzice, ca atare, utilizarea capacității de pescuit devenite disponibile prin transferul de nave către un stat terț pentru eliberarea de noi licențe, acest articol prevăzând numai obligația statului membru de pavilion de a retrage licențele de pescuit aferente navelor care fac obiectul unei măsuri de încetare definitivă. Or, rezultă din cele menționate anterior că această obligație de retragere a licențelor de pescuit a fost respectată de Regatul Țărilor de Jos.

52 În ceea ce privește articolul 8 din Regulamentul nr. 3699/93, este suficient să se constate că articolul 5 din Regulamentul nr. 3690/93, care este singura dispoziție menționată în concluziile Comisiei, nu face în niciun fel referire la acesta. În orice caz, acest articol 8 prevede, printre altele, ce pot cuprinde măsurile de încetare definitivă a activităților de pescuit ale navelor și impune ca navele radiate să fie excluse de la activitățile de pescuit în apele comunitare. Cu toate acestea, din textul acestei prevederi nu rezultă că nu ar putea fi utilizată pentru acordarea de noi licențe de pescuit capacitatea de pescuit devenită disponibilă în registrul național al navelor de pescuit prin transferul definitiv al navelor către state terțe.

53 Chiar presupunând că, în temeiul altor dispoziții de drept comunitar, Comisia ar fi fost în măsură, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 226 CE, să acționeze împotriva Regatului Țărilor de Jos în ceea ce privește sistemul de eliberare a noilor licențe de pescuit, astfel cum a subliniat avocatul general la punctul 45 din concluziile sale, este cert că încălcarea unor astfel de dispoziții nu constituie obiectul neîndeplinirii obligațiilor care îi este imputată (a se vedea hotărârea din 20 octombrie 2005, Comisia/Regatul Unit, C-6/04, Rec., p. I-9017, punctele 58-60, și hotărârea din 15 iunie 2006, Comisia/Franța, C-255/04, Rec., p. I-5251, punctul 24).

54 Rezultă din tot ceea ce precedă că motivul invocat de Comisie și întemeiat pe încălcarea articolului 5 din Regulamentul nr. 3690/93 nu este fondat.

55 În aceste condiții, trebuie respinsă acțiunea introdusă de Comisie.

Cu privire la cheltuielile de judecată

56 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Regatul Țărilor de Jos a solicitat obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta din urmă a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Comisia Comunităților Europene la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături